

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 7.

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
14. FEBRUARJA (FEBRERO) 1957

Srebrni jubilej “Duhovnega življenja”

Pred dobrimi tridesetimi leti smo Slovenci Argentino malo poznali. Na prste bi bili lahko sešteli slovenske ljudi, ki so tedaj živeli v tej zemlji. Odkril nam jo je laški fašizem, ki je s svojimi nasilji onemogočil Slovincem mirno življenje na rodni grudi v zasužnjem Primorju in pogoltnil tisoče z njihovih domov. Morali so po svetu, iskati svobode in kruha. Mnogo se jih je napatilo v Argentino, ki jih je sicer gostoljubno sprejela, a jim zaradi takratnih razrvanih političnih, gospodarskih in socialnih razmer ni mogla dati kakih posebnih dobrot. Tem so se čez par let pridružili še mnogi iz Jugoslavije, ki so vsled nastale gospodarske stiske v domovini morali s trebuhom za kruhom v tujino.

Tako se je v nekaj letih nabralo v Argentini okrog dvajset tisoč Slovencev, razkropljenih širom dežele in narodnostno in versko prepuščenih samim sebi. Med njimi skoro ni bilo inteligentov in ne domačih duhovnikov. Bila je velika nevarnost, da se ta množica porazgubi in utone v tujem elementu.

Čeprav naša domovina nikoli ni zadostno skrbelo za svoje sinove na tujem, so se vendar dobili idejni ljudje, ki so šli za rojaki, reševati, kar se je rešiti dalo. Prvi je med nje prišel na dušnopastirski obisk duh. svetnik Anton Merkum, duhovniku Davidu Doktoriču je bilo poverjeno mesto izseljenskega atašea pri poslaništvu, ki pa ni kazalo posebne smisla za slovenske ljudi v tujini.

Tedaj se je odločil mladi slovenski duhovnik Joško Kastelic za dušno pastirstvo med Slovenci v Argentini. Deloval je že dve leti med rojaki — izseljenci v Franciji, tako, da mu delo, ki ga je čakalo, ni bilo neznan. Kastelic je bil velik idealist. Opazil je takoj, da ga čaka ogromno delo, ki mu bo težko biti kos. Marsikdo bi bil obupal, on pa ni. Premišljajoč, kako bi zbral raztresene slovenske ljudi, je uvidel, da brez tiskane besede ne bo šlo. Porodila se je misel slovenskega časopisa, ki bi gojil slovensko narodno zavest in ohranjala ljudi poštene in zveste veri svojih očetov. Vrgel se je z neverjetno vnemo na delo. V domovini je iskal sotrudnikov, dobrih nasvetov in podpor za svoje tvegane podjetje, tu pa je zbral naslove svojih raztresenih rojakov in vneto širil idejo slovenskega časopisa za argentinske Slovence. Pred 25. leti je izšla prva številka lista, ki ga danes Slovenci po vsem svetu poznajo pod imenom “Duhovno življenje”. Kdor prebira prve številke te revije, na prvi pogled vidi, da je bila plod velikih žrtv in velikega idealizma.

Par let na to je prišel v Argentino gospod Janez Hladnik, ki je kmalu prevzel revijo v svoje roke in ji dal svoj poseben pečat. Dosegel je, da so jo brali menda kar vsi Slovenci, ne le naročniki, ki so komaj čakali nove številke, ampak morda še bolj tisti ki bi bili dali ne vem kaj, da bi revije ne bilo. Gotovo jo tudi ti niso brali brez haska. Danes, ko imamo vse tako lepo organizirano, si težko predstavljamo, kako sta g. Kastelic in g. Hladnik mogla list izdajati. Priprava gradiva za vsako številko, korektore za stavci, ki našega jezika niso znali, zgibanje lista, priprava naslovov in oboje, ekspedicijska, prevoz na pošto, vse je bilo delo enega samega človeka, ki je poleg tega moral skrbeti, da je dobival nove naročnike, izterjovati naročnino in iskati denarnih sredstev za kritje vsakoletnih primanjkljajev. Zdi se mi, da te vrste idealizma danes nihče med nami ni več zmožen.

Po prihodu novih Slovencev, je g. Hladnik list izročil skupini novih moči, ki je list v mnogostopno preuredila, pridobila iz vrst novodošlih naseljenec novih sotrudnikov in naročnikov, segla z njim preko argentinskih meja in mu dala prepotrebno prilogo za naše najmlajše.

Ob 25. letnici DŽ smatramo za dolžnost, da se Slovenci v Argentini zahvalimo g. Hladniku in rajnemu g. Kastelicu za vse ogromne žrtve, ki sta jih v korist slovenskega življa na tujem doprinesla. Njun idealizem naj bo v pobudo in zgled naslednikom, ki naj skušajo bravcem nuditi vse to, kar jim potem tiskane besede lahko dajo: zdravih

SEDEM PREIZKUŠENJ ZA MACMILLANA

Macmillanova vlada stoji pred vrsto krajevnih parlamentarnih volitev, ki bodo konservativni stranki prvič jasno pokazale, kako in v koliko je Srednjevzhodna kriza vplivala na njene volilce.

Laburisti upajo

Opozicionalna laburistična stranka, ki je odločno nasprotovala Edenovi politiki intervencije v Egiptu, upa, da bo sedem preizkušenj — neka vrsta splošnih volitev v malem — prineslo njej zmago na več voliščih, kjer so do sedaj trdno sedeli konservativci.

Prve take volitve bodo 14. februarja v North Lewishamu, London — ki je najranjlivejše mesto za sedanjou konservativno vlado. Na splošnih volitvah 1. 1955 je tam konservativna stranka zmagala samo s 3236 glasovi večine. Mnogi laburisti upajo, da bodo tam sedaj odnesli zmago nad konservativci.

Suez — glavna volilna propaganda

Glavni napad laburistične stranke bo osredotočen na sueško politiko in na njene posledice: škoda na britanskem gospodarstvu, ki ga je povzročila oborožena intervencija v Egiptu, racionalizacije petroleja vsled sueške krize in zvišanje življenjskih stroškov zaradi pomanjkanja petroleja.

Opozicija bo tudi močno napadla nov vladni zakonski stanovanjski predlog, ki se sedaj nahaja pred parlamentom. Če bo ta predlog sprejet v sedanjih oblikah, bodo milijoni Angležev morali plačevati višjo stanarino, ker odpravlja kontrolo nad stanarino, ki je bila zamrznjena z zakonom iz 1. 1940.

Laburisti bodo napadali tudi splošno vladno gospodarsko politiko, ker zmanjševanje posojil povzroča v Angliji vedno večjo brezposelnost in pa zniževanje delavnega urnika predvsem v avtomobilski industriji.

Težak udarec

Bivša Edenova vlada je bila močno prizadeta, ko je njenemu kandidatu Meltonu Mowbrayu za Leicestershire na prvih krajevnih volitvah po sueški krizi padla večina nad laburističnim kandidatom od 10.780 glasov iz 1. 1955 na 2.362.

Največ pričakuje laburistična stranka od krajevnih volitev v bivšem Edenovem volilnem okrožju Warwick in Leamington, kjer se bo pokazalo sedaj, ko je Eden tudi kot poslanec za to okrožje podal ostavko, kam se bodo volilci nagnili. Že iz tradicije — Eden je tu kandidiral skozi 30 let — je bivši brit. min. predsednik v tem okrožju vedno zmagal. Na zadnjih splošnih volitvah 1. 1955 je Eden zmagal nad laburističnim kandidatom s 13.466 glasovi večine. Laburisti menijo, da bo sedaj ta konservativna večina močno padla na njihov račun.

Ker so mnogi člani bivše Edenove vlade dobili lordske in druge plemenitajske naslove in s tem izgubili možnost kandidirati še vedno kot poslanci, bodo morali konservativci izvesti krajevne volitve razen v drugih manj važnih okrožjih tudi v okrožjih Severni New-

smernic za pošteno življenje sredi nešteti nevarnosti, ki obdajajo slovenski živelj na tujem.

Poleg čestitk in zahvale pa še resen poziv vsem poštenim Slovincem: Svobodni slovenski tisk je plod požrtvovalnosti ne le tistih, ki ga izdajajo, ampak tudi tistih, ki ga bero. Slehri Slovencev mora dati svoj delež za ohranitev slovenske besede na tujem. Ni dovolj, da časopis samo beremo, tudi naročiti in plačati ga je treba. Brez dvoma je to za marsikoga velika žrtev, a je ena najpotrebnejših. Kako lepo priznanje bi dali Slovenci “Duhovnemu življenju” za srebrni jubilej, če bi s skupnim delom pomnožili, morda celo podvojili število naročnikov! Nikar ne mislite, da je to nemogoče!

“Svobodna Slovenija”, ki letos praznuje petnajstletnico svojega obstoja, in ki na svojem torišču vrši isto plemenito nalogo, kakor “Duhovno življenje” na versko-moralnem, izreka tem potom v imenu svojih sodelavcev, naročnikov in bralcev svojemu deset let starejšemu tovarišu v službi pravice in resnice — najskrenejše čestitke in mu želi božjega blagoslova pri njegovem delu za narod.

castle, Zahodni Bristol in Beckenham, rezidenčnem okraju jugozahodnega Londona.

Tri važne postojanke

Severni Newcastle je držal trdno v rokah za konservativce Gwilym Lloyd George, bivši notranji minister in liberalni konservativec z 19.933 glasovi večine nad laburističnim kandidatom. Sir Walter Monckton, bivši zakladni minister, je imel v Bristolu 13.139 glasov večine in Patrick Buchan-Hepburn, bivši delavski minister, v Beckenhamu 21.237 glasov večine nad laburistom. Ta minister je najtrdneje sedel v Edenovi vladi.

Macmillan meni, da v Newcastleu in v Beckenhamu ne bo imel težav za ohranitev večine. Toda v Bristolu — industrijskem mestu zapadne Anglije z velikimi tobačnimi in čokoladnimi tovarnami — laburisti pričakujejo svojo zmago ali pa vsaj znatno zmanjšanje konservativne večine.

Dve laburistični postojanki

Krajevne volitve bodo še v dveh okrožjih, kjer laburistična opozicija trdno drži večino v svojih rokah. V Carmarthenshire konservativci niso postavili svojega kandidata, pač pa nasproti laburistu stoji liberalni kandidat. Tudi v Staffordshire ima laburistični kandidat zagotovljeno večino nad svojim konservativnim nasprotnikom.

Stanje strank v parlamentu

Edenova konservativna vlada je sedela v parlamentu z večino 59 sedežev nad opozicijo. Trenutno pa je stanje strank v parlamentu naslednje:

Konservativci in njihovi zavezniki 341 sedežev; laburisti 276 sedežev; liberalci; neodvisni 1; nezasedeni sedeži 7. Skupaj 630. V to število je vključen tudi govornik (predsednik) zbornice W. S. Morrison, ki pa nima glasovalne pravice.

PROBLEM KAŠMIRJA

Ameriški zun. minister Dulles je pred dnevi izjavil, da Indija ni kršila ukazov ZN s svojimi akcijami v Kašmirju. Ta izjava je presenetila večino članov ZN, ker je znano, da si je Indija enostavno priklučila del Kašmirja, področja, zaradi katerega je že v dolgoletnem sporu s Pakistanom.

Pred leti, ko je bila Indija razdeljena na podlagi pogodbe o neodvisnosti z Anglijo, je status Kašmirja postal sporna točka med Indijo in Pakistanom. Obe novonastali neodvisni deželi sta v sporu prišli tako daleč, da sta se dejansko spopadli, dokler ni na pritisk ZN borba prenehala.

ZN je uspešno potegniti preko Kašmirja razmejitveno črto, ki sta jo Indija in Pakistan sprejeli kot začasno. ZN so pozvali obe državi, naj vsaka na svojem zasadenem področju Kašmirja izvede plebiscit, ki naj celotno področje vrže ali drugi državi v kontrolo.

Indija je predlog o plebiscitu zavrnila. Spor je neprestano trajal. Končno je Indija z dekretom priklučila del Kašmirja, ki ga je imela pod svojo kontrolo, kot sestavni del v svojo državo, zavrnivši plebiscit iz enostavnega razloga: Nehru je vedel, da bi plebiscit izpadel v korist Pakistana.

Ozadje tega indijskega samolastnega koraka je njeno dolgoletno stališče, da je bila delitev Indije nenaravna zadeva, politično in gospodarsko brezplodna in ne more trajati v nedogled.

Toda v času delitve Indije muslimani, ki jih je vodil Mohamed Ali Jinnah, niso hoteli sodelovati z Nehrujevo kongresno stranko, ki naj vlada Indiji. Jinnahu je z vrsto spretnih političnih ma-

nevrov uspešno pridobiti Angleže za delitev Indije in nastali sta dve muslimanski področji, eno na severozahodnem in drugo na severovzhodnem delu Indije, pod skupnim imenom Pakistan. Oba dela vodi ena sama muslimanska vlada. Od takrat dalje sta Indija in Pakistan neprestano v dejanski borbi ali pa v sporu glede Kašmirja. Pakistan je sedaj zagrozil, da mora Indija preklicati dekret o priklučitvi svojega dela Kašmirja, sicer bo znova izbruhnila vojna med obema državama.

Do Dullesove izjave je prevladovalo mnenje, da je Indija težko kršila predloge in ukaze ZN. Nehru sam si je s to akcijo močno omajal položaj nepristranskega posrednika v sporu med mednarodnim komunistom in svobodnim svetom in se dejansko postavil na sovjetsko stališče, da ena načela veljajo za Indijo, druga pa za ostali svet.

Dulles baje meni, da je Indija z dekretom napravila le taktični manever, ne že dokončnega koraka v priklučitvi svojega dela Kašmirja. Nehru tega mnenja ni ne potrdil ne zanikal.

ZN se nahajajo zopet pred novim problemom, v katerem je prizadeta država storila po svoje, samo sebi v korist. Poleg ZSSR, ki krši pravila ZN že od njihove ustanovitve dalje, in v zadnjem času Izraela, ki trdovratno vztraja pri svojih zahtevah glede zagotovljenosti svobodne plobove za judovske ladje skozi Suez, se je sedaj še Indija uvrstila v vrsto držav, ki izpodjedajo ugled svetovne organizacije. Mnogi zapadni opozovalci že dolgo trdijo, da polagoma postajajo ZN le debatna pozornica, so pa brez moči napram režimom in sistemom, katerim cilj posvečuje sredstva.

IZ TEDNA V TEDEN

Eisenhower je opozoril ameriško petrolejsko industrijo, da mora dati ves razpoložljivi petrolej in vse razpoložljive petrolejske ladje na razpologo za prevoz petroleja v zahodno Evropo, sicer more padec evropske gospodarske ravni resno ogroziti ameriško gospodarstvo, ki mu tudi grozi inflacija.

Washington je dobil zagotovilo iz Londona, da se britanska vlada v vsem strinja z Eisenhowerjevo doktrino za Srednji Vzhod. Ameriška delegacija v ZN pa je zaščitila Francijo, kateri ob strani stoji Anglija, pred napadi nekaterih članov ZN glede francoskega uničevanja alžirskih upornikov. V problemu Izraela in Egipta je USA namignila na potrebo sankcij proti judom, če se ne bi pokoravali navodilom ZN, Hammarskjöld pa je opozoril skupščino, da bi sankcije mogle še poslabšati že itak nevaren položaj na Srednjem Vzhodu.

Medtem je ZSSR znova pričela pošiljati sovjetsko in češko orožje v Egipt. Prav tako pa se tudi vračajo v Kairo sovjetski vojaški strokovnjaki, ki so v številu 300 zbežali iz Egipta ob britanskem napadu lansko jesen preko Suda- na v Napoli.

Arabski kralj Saud in Eisenhower sta se sporazumela, da bo USA smela imeti za nedolocen čas svoja letalska oporišča v Saudovi Arabiji, USA pa bo Saudu dobavljala orožje in dolarje za opremo njegove vojske. Saud se je na-

pol obvezal, da bo propagiral tudi med drugimi arabskimi vladarji Eisenhowerjevo doktrino. Iz USA je Saud odletel v Madrid, kjer se je sestel z generalom Francem in maroškim sultanom, ki je tudi eden izmed muslimanskih protikomunističnih vladarjev.

Macmillan je v parlamentu objavil, da se bo 21. marca sestel z Eisenhowerjem na Bermudih. V Angliji je ta objava prinesla olajšanje, ker v njej vidijo zagotovilo nadaljevanja trdnega prijateljstva in sodelovanja med USA in Anglijo.

Adenauer je dobil od Bulganina pismo, v katerem mu ta ponuja sovjetsko prijateljstvo, sodelovanje in hiter razvoj trgovine med obema državama. Bulganin uporablja v pismu silno mehak ton, ne očita Adenauerju krivde za delitev Nemčije, pač pa mu ponuja roko za čim hitrejšo rešitev tega za Nemce in ves ostali svet najresnejšega problema. V Bonn Bulganinovo pismo resno proučujejo in iščejo motive, ki so sovjetje privedli do tega koraka.

Italijanski socialisti, ki jih vodi Nenni, so prekinili sopolništvo s komunisti, se pa razburjajo, ker jih britanski in francoski socialisti silijo v zvezo s Saragatovimi socialisti. Saragat sam je nasproten združitvi z nemijevci. Italijansko demokristjansko časopisje ostro napada vmešavanje tujih socialističnih strank v italijanske politične razmere.

DE LOS 535.667 INMIGRANTES EUROPEOS TRASLADADOS DESDE 1952 POR EL CIME. 63.000 ESTAN EN ARGENTINA

La misión de enlace en la Argentina del Comité Intergubernamental para las Migraciones Europeas (CIME) dió a conocer sus actividades en el año 1956 y desde que inició su labor en 1952. Informa que durante el año pasado, y no obstante que el conflicto húngaro le exigió un esfuerzo extraordinario, los movimientos normales ascendieron a la cifra record de 128.000 inmigrantes. En esta cantidad no se incluyen los 88.000 refugiados húngaros trasladados desde Austria en noviembre y diciembre últimos. Desde el comienzo de sus actividades en 1952, el CIME trasladó estos inmigrantes: en 1952, 77.664; 1953, 87.534; 1954, 121.227; 1955, 120.442; 1956, 128 mil, lo que hace un total de 535.667 personas. Este total procede de los países de emigración y se ha dirigido a las naciones que reciben esos núcleos, de acuerdo con siguiente detalle: migración de Italia 174.000; Alemania 168.000; Austria 51.000; Grecia 42.000; Países Bajos 39.000; Hong Kong 7.000 y otros países 55.000. Se dirigieron a Australia 161.000; Estados Unidos 120.000; Canadá 83.000; Argentina 63.000; Brasil 54.000; Venezuela 21.000; Israel 11.000; Chile 4.000; Uruguay 4.000, y otros países, 12.000. El presupuesto de gastos por el traslado en 1956 ha sido de 41.376.801 dólares.

ARGENTINA SPREJELA OD LETA 1952 63.000 EVROPSKIH IZSELJENCEV OD SKUPNEGA ŠTEVILA 535.667

Odbor Medvladnega komiteja za evropske izseljence v Argentini je objavil podatke o izvršenem delu Medvladnega komiteja v minulem letu 1956 in v vseh letih do leta 1952 nazaj, odkar je začel delovati ta komitej. Poročilo navaja, da je normalno prevažanje emigrantov v lanskem letu ne oziraje se na napore, ki jih je zahteval povečani dotok beguncev iz Madžarske, dosegel rekordno število 128.000 izseljencev. V to število ni všteti 88.000 madžarskih beguncev, ki so jih prepeljali v razne države iz Avstrije meseca novembra in decembra lanskega leta.

Od začetka svojega delovanja leta 1952 je pa Medvladni komitej za evropske izseljence preselil naslednje število oseb: 1952: 77.664; 1953: 87.534; 1954: 121.227; 1955: 120.242; 1956: 128.000. Skupno torej 535.667 oseb. Od izseljenih oseb odpade na Italijo 174.000, Nemčijo 168.000, Avstrijo 51.000, Grčijo 42.000, Nizozemsko 39.000, Hongkong 7.000 in na druge države 55.000. V Avstralijo je odšlo 161.000 oseb, v Severno Ameriko 120.000, Kanado 83.000, Argentino 63.000, Brazilijo 54.000, Venezuelo 21.000, Izrael 11.000, Čile 4.000, Uruguay 4.000 in v druge države 12.000. Proračun za prevoz izseljencev iz Evrope v razne druge države je za leto 1956 znašal 41.376.801 dolarjev.

Madžarska komunistična vlada je zaprla meje napram Romuniji, Jugoslaviji, Avstriji in Češkoslovaški. Meja je ostala odprta le napram ZSSR. Vlada je tudi izdala ukaz za streljanje slehernega begunca, ki bi skušal prekoračiti mejo. Dolež je iz Madžarske prebežalo v Avstrijo nad 170.000 beguncev, v Jugoslavijo pa ok. 16.000, od teh zadnjih večina titovsko razporejenih komunistov.

Moskovska radijska postaja je obtožila USA, da vodi tajno vojno proti ZSSR in njenim satelitom. Sovj. obrambni minister maršal Žukov je odšel na potovanje v Indijo, kjer se je z Nehrujem razgovarjal o indijskih obrambnih zadevah.

Veliko zaskrbljenost v zapadnem svetu, predvsem v Avstraliji, je povzročila novica, da ZSSR gradi na Antarktiki veliko podmorniško oporišče. Sovjetske ekspedicijske so prišle na Antarktiko v zvezi z geofizičnim letom, v katerem sodelujejo skoro vse države sveta.

Naročajte in širite
Svobodno Slovenijo

POZDRAVNI VEČER DRUŠTVA PRIJATELJEV JUGOSLAVIJE V PARIZU DR. MIHU KREKU

Dne 29. novembra 1956 je Društvo prijateljev Jugoslavije priredilo v Parizu sprejemni pozdravni večer Dr. Mihnu Kreku, ki je bil takrat ne potovanju po Evropi.

Ustanovitelj društva je bil maršal Franchet D'ESPERREY, predsednik je znani starostar parlamentarec Louis Marin, poslovodni podpredsednik pa Jean Bourgoin, bivši kulturni ataše francoske ambasade v Beogradu.

Pozdravnega večera se je udeležilo veliko francoskih politikov, diplomatov, ki so pred vojno služili v Jugoslaviji, kulturnih delavcev in častnikarjev. V

ZAHVALA DR. KREKA

Dr. Krek se je za pozdravne besede zahvalil takole:

Iskrena hvala Društvu prijateljev Jugoslavije, ki je priredilo ta prijeten sestanek. Iskrena hvala vsem, ki ste žrtvovali svoj čas, da znova potrdite tradicionalne prijateljske zveze med našimi narodi.

Pozdravljam vsakega med vami in vse člane vašega društva in se vam zahvaljujem za poštrevolno in vztrajno delo v korist moje domovine, posebno v sedanji dobi, ko je zadušen glas našega ljudstva in svet čuje o nas samo iz ust vsiljenih komunističnih oblastnikov, ki so se z ognjem in mečem ter vesled nesrečnih mednarodnih vplivov prikopali do oblasti nad narodi Srednje in Vzh. Evrope. Zahvalim se Vam v imenu trepečega slovenskega naroda in v imenu vseh, ki se trudijo in prizadevajo za osvobojenje Jugoslavije. Verujte mi, da nam je vsako znamenje simpatije in podpore v sedanjem tužnem, morda najžalostnejšem obdobju naše zgodovine v neizrekljivo dragoceno oporo in tolažbo.

Pred nekaj tedni ste imeli v svoji sredi kot zastopnike Srbov in Hrvatov prijatelje Dr. Krnjeviča in Dr. Tupanjanina. Hvala Vam, da ste mi dali prilichnost, da Vas danes pozdravim v imenu Slovencev.

Moje politično delovanje je potekalo v dobi med prvo in drugo svetovno vojno v vrstah Slovenske krščanske demokratske ljudske stranke. Na programu te stranke sem bil izvoljen v parlament Jugoslavije in to stranko sem zastopal od leta 1935 do leta 1944 v jugoslovanski vladi, in sicer do vojne doma, med vojno v izgnanstvu.

Vse slovenske politične stranke so se ob izbruhu vojne združile v Narodni Odbor za Slovenijo, ki je najprej imel nalogo politično voditi narod pod nacistično in fašistično okupacijo, kasneje pa moral sprejeti še dolžnost delati za osvobojenje izpod komunistične diktature. Kot predsednik tega odbora še posebej izrekam pozdrav in zahvalo v imenu vseh demokratičnih Slovencev, tako v domovini kot onih v izgnanstvu.

V Ljubljani, glavnem mestu Slovenije, je eden najlepših spomenikov posvečen Napoleonu Iliriji. Ta spomenik ni le zunanje znamenja zgodovinskega dejstva, da je Napoleon na slovenskem ozemlju ustanovil kraljevino Ilirijo. Ob tem spomeniku se Slovenec spomni, da je bila Ilirija srečna, svetla doba hitrega kulturnega in narodnega vzpona. Ilirijo opeva takratni naš največji pesnik Vodnik. Visoka šola, ki so jo tedaj v svobodi mogli organizirati slovenski kulturni delavci, je zapustila trajne sledove.

Čprav je sledilo Iliriji več kot stoletje nemško-avstrijske absolutistične vlade nad Slovenci, je lepa rast svobodnega narodnega napredka ostala. Absolutizem ni mogel zatreti formiranja narodne zavesti in ne prekiniti živih zvez med Francozi in Slovenci.

In v novejši dobi smo dobili nova zagotovila, da nas zaupanje v Francijo ni varalo. Ob sklepanju miru leta 1918 in kasneje, je Francija a brala naše narodne meje in uspeha, da je s soglasjem Antante vsaj velika večina Slovencev bila vključena v novo državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je kasneje dobila ime Jugoslavija.

V Jugoslavijo smo Slovenci vstopili z navdušenjem, po „soglasni volji vsega našega naroda. Jugoslavijo smo smatrali za svojo narodno državo, v njej smo videli jamstvo svobodnega narodnega napredka in lepšega življenja.

Dasi nas je silno bolelo, ko so mirovni dogovori brez vsakega ozira na načelo samoodločbe naroda rezali meje v naše ozemlje tako, da je tretjina Slovencev ostala izven Slovenije in Jugoslavije pod oblastjo tujih držav, — smo Slovenci v prvih dveh desetletjih storili vse, kar je bilo v naših močeh, da bi se Jugoslavija demokratično organizirala, konsolidirala in utrdila. Z nav-

lepem številu so prišli tudi Jugoslovani, ki sedaj žive v Parizu kot politični begunci.

Dr. Kreka je pozdravil gospod Bourgoin. Podal je zgoščeno zgodovino Slovencev in slavil lepote Slovenije. Podčrtal je zasluge Dr. Kreka za zgradbo francoske cerkve v Beogradu, ki je ob enem tudi spomenik francoske vojske. Ko je bila nevarnost, da postavitev tega spomenika popolnoma propade, je nastopil Dr. Krek, kot tedanji minister za javna dela in odstranil, oziroma odboru pomagal, da je premagal vse težave in ovire.

dušenjem smo podpirali politiko, ki je preko Male Antante povežala našo usodo s francosko republiko.

V vsaki vojni v srednji Evropi se bi je del bojev na slovenskem ozemlju. V drugi svetovni vojni sta Hitler in Mussolini razdelila slovensko zemljo med Italijo in Reich in dodelila manjši del Madžarski.

Nad vse nepopisno trpljenje pod okupacijo je tedaj prišla še komunistična revolucija in notranja vojna. Ko so nacisti in fašisti sramotno odhajali, je vdrla v državo rdeča boljševiška armada in ustoličila komunistično diktaturo.

Naj tu povdarim, da je bila borba proti komunizmu na Slovenskem ena najbolj krvavih v srednji Evropi. Komunističnim partizanom se je uprta velika večina ljudstva in samo nesrečno mednarodno stanje ob koncu vojne je povzročilo, da je vsej Jugoslaviji bila vsiljena komunistična vlada in oblast.

Hvaležni smo vsem, ki so v zadnjih letih kljub napačnim uradnim izjavam in varljivim diplomatskim trditvam odločno branili resnico, da je titoistični nacionalni komunizem bistveno isto zlo kot moskovska diktatura. Hvaležni smo vsakomur, ki pomaga razkrinkavati laži in širiti resnico o razmerah v Jugoslaviji. Resnica pa je, da tam vlada režim edine dovoljene Titove politične manjšine, da vsak poskus svobodnega političnega združevanja konča v ječah, da ni sledu o svobodnem časopisju, niti sledu o svobodni gospodarski iniciativi, da sodstvo mora služiti diktaturi, da sta vera in Cerkev pretrpeli v Jugoslaviji dobe neronskega zatiranja in da je vsaka oseba pravica državljanov odvisna od dobre in slabe volje titoističnega policista.

Naj za zgled omenim le to, da Titov konzul v Straassbourgu slovenskim ljudem odklanja vize za obisk v domovini, če prosilec v svobodni Franciji manifestira, da ni komunist.

To suženjstvo traja že deset let. Do vedlo je v gospodarsko bedo in kruto znižalo duhovno raven življenja. Toda

Družabna prireditve verske revije Duhovno življenje

Letošnja vsakoletna družabna prireditev verske revije Duhovno življenje je bila v nedeljo 10. februarja popoldne na slovenski pristavi v Moronu. Bila je združena s proslavo srebrnega jubileja te revije.

Vabilu lastništva in uredništva Duhovnega življenja se je odzvalo izredno veliko rojakov — bilo jih je okoli 1.200 — ki so s svojo udeležbo hoteli podpreti prizadevanja te revije za poglobitev verskega življenja med rojaki ter za narodno ohranitev slovenske mladine. K veliki udeležbi je pa zlasti tudi pripomogla napovedana navzočnost škofa dr. Gregorija Rožmana. Pa tudi vreme je bilo zelo lepo.

Ko je škof dr. Gregorij Rožman popoldne prišel na pristavo, ga je zbrana množica navdušeno pozdravila. Sedanjí urednik verske revije Duhovno življenje poddirektor Jože Jurak je imel kratak pozdravni nagovor. V n'em je tudi naglašal pomen revije za slovenske izseljence, zlasti njene otroške priloge Božje stezice. Napovedal je tudi program, ki ga je za to prireditve pripravila slovenska mladina.

Po njegovem govoru so se vrstili nastopi otrok iz slovenskih tečajev Moron, Ramos Mejia in San Justo v proslavo srebrnega jubileja Duhovnega življenja.

Otroci iz slov. tečaja v Ramos Mejia so pod vodstvom svoje učiteljice Anice Šemroveve ljubsko zapeli nekaj narodnih pesmi. Slovenski tečajniki iz Morona, ki jih uči Mija Markeževa, so se postavili s svojim pozdravom Dž za njegov srebrni jubilej. Otroci iz San Justa so pa navdušili občinstvo s svojim rajalnim nastopom. Te otroke je pripravila za nastop gđc. Angela Klanjšek.

Vse točke, ki so jih imeli otroci, je

narodni demokratični duh ni zlomljen. Kadar bi dozorele zunanje, mednarodne razmere, bi komunistični režim v Jugoslaviji bil odpravljen preko noči.

Žal ne smemo zapirati oči pred dejstvom, da komunizem ni edino zlo in bolezen današnjega hiranja Evrope. Edino odredilno spoznanje nujnosti dobrega sosodstva, mednarodne pravičnosti, vzajemnega spoštovanja in sodelovanja je še vse neobgleno tudi v svobodnem demokratičnem delu našega kontinenta. Kadar se bo ustvarjal novi red svobodne srednje in vzhodne Evrope, se bodo verjetno zopet pojavile grabežljive roke in zahteve po slovenski zemlji ter predlogi na škodo Slovcem.

Slovenija je dežela "Ljubljanskih vrat", prehodno ozemlje iz donavske v padovsko dolino, dežela cest in prog iz obdonavja k Jadranskemu morju. Mi živimo na stikališču treh narodnostnih evropskih skupin. Še vselej, kadar so mejnjalni meje v srednji Evropi, so vladjali za slovensko zemljo.

Vedno se pojavljajo glasovi "malih imperialistov", ki bi želeli razbiti Jugoslavijo kot skupnost ne zaradi boljšega in popolnejšega uveljavljanja samoodločbe narodov, ki tam žive, ampak zaradi svojih krivičnih in sebičnih ciljev. Take, nam sovražne namere, če bi se uresničile, bi bile nov udarec proti redu in miru in proti dobremu sosodstvu v srednji in vzhodni Evropi.

Vse prijatelje zato prosimo naj nam ostanejo prijatelji sedaj in v bodočih kritičnih dogodkih. Zavedamo se, da nam je za rešitev pomoč svobodnih narodov Evrope nujna. Mislimo pa, da je železna zavesa, ki reže Evropo, naša skupna rana. Osvobodjeni naši narodi bodo pa gotovo Vaši najpoštrevnejši zavezniki pri gradbi nove mednarodne in nadržavne skupnosti vseh narodov evropskega kontinenta, ki jo smatramo za edino pravo osnovo za našo skupno trajno svobodo za mir v Evropi in za življenje v blagostanju."

Predsednik večera g. Bourgoin se je zahvalil dr. Kreku, izrazil prepričanje, da bodo tesne zveze med Francozi in Slovenci tudi v bodočih razvojih rodile koristnih sádov za oba naroda, za vse narode Jugoslavije in za evropski mir. Zagotovil je, da bo Društvo prijateljev Jugoslavije v Parizu marljivo delalo za osvoboditev vseh narodov na slovenskem jugu in slovenski narod naj ve, da ima v tem društvu skupino svojih zvestih prijateljev. Končno je svečital francoski prevod Vodnikove "Ilirija vstan".

S tem je bil uradni del pozdravnega večera končan. Navzoči pa so ostali v prijateljskem, živahnem razgovoru, med tem, ko so francoske dame stregle s pijačo in prigrizkom.

občinstvo nagradilo s toplim odobravanjem.

Ko je stopil pred zvočnik škof dr. Gregorij Rožman, ga je vsa slovenska srednja, zbrana na pristavi, znova prisrčno pozdravljala.

Škof dr. Rožman je v svojem govoru najprej izrazil veselje, da je na proslavo srebrnega jubileja Dž prišlo toliko rojakov. Vse lepo pozdravljala. Nato je govoril o kulturni izobrazbi slovenskega naroda. Naglašal je, da med Slovenci nepsimnih ni. Vsi znajo brati in pisati. To je naša največja slava. Da pa smo dosegli tako visoko kulturno stopnjo, se moramo zahvaliti škofu Antonu Martinu Slomšku, ki je duhovni ustanovitelj Mohorjeve družbe. Ta družba je potem leto za letom pošiljala med slovenski narod dobre knjige. Ljudje so jih brali in se z njimi izobraževali. Brati so se pa naučili tedaj, ko še ni bilo šol, pri tistih, ki so to že znali. Tako je Mohorjeva družba postala zibelka slovenske knjige.

Slovenci radi berejo. To njihovo lepo lastnost so slovenski izseljenci ponesli s seboj v svet. Tako, kakor so doma radi brali, radi berejo tudi v tujini in pridno segajo po slovenskem branju. Zato je vesel, ko vidi toliko rojakov zbranih na proslavi verske revije Duhovno življenje. Vsi so prišli, da bi s svojim prispevkom revijo gmotno podprli, da bi lahko nemoteno izhajala naprej.

Svoja lepa izvajanja je škof dr. Rožman zaključil s pozivom na slovenske starše. Tole prošnjo jim je polagal na srce: "Glejte, da bodo tu rojeni otroci znali gladko slovensko brati." Tukaj imajo zlasti veliko odgovornost starši, ki morajo poskrbeti, da se bodo njihovi otroci naučili slovensko pisati in bra-

ti in da bodo otroci doma vsako številko Božjih stezic res tudi prebrali.

Verski reviji Duhovno življenje pa želi najlepše uspehe in obilo božjega blagoslova.

Govor škofa dr. Gregorija Rožmana so zbrani rojaki sprejeli z dolgočasnimi ploskanjem.

Po škofovem govoru se je družabna prireditev nadaljevala. Za pogostitev gostov so poskrbeli fantje in dekleta. Bogato zalozben srečolov je vzbujal pozornost. Ljudje so pridno segali po srečkah. Glavni dobiček je bil šivalni stroj znamke Gardini. Proti večeru je bilo nagradno žrebanje tistih naročnikov, ki so za letos in za pretekla leta poravnali naročnino Dž. Med izžrebance je bilo razdeljenih 15 dobitkov. Glavni dobiček je bila serija kuhinjske posode.

V prijetnem družabnem razpoloženju so hitro minevale ure. Ko je padel mrak, so se ljudje začeli razhajati veseli, da so s prijatelji in znanci prebili lep nedeljski popoldan.

ŠKOF DR. GREGORIJ ROŽMAN NA OBISKU MED ROJAKI

Škof dr. Gregorij Rožman je v spremstvu direktorja g. Antona Oreharja 31. januarja odpotoval iz Bs. Airesa v Rosario. Dne 1. in 2. februarja je prebil v zavodu šolskih sester v mestu San Lorenzo, kjer je bila prvi dan preobleka 6 šolskih sester, naslednji dan pa so bile zabljuje. V nadeljo je imel v Rosario mašo ob desetih popoldne s pridigo. K njej je prišlo v kapelo šolskih sester veliko rojakov. Z njimi se je škof dr. Rožman nato prijazno pogovarjal in se podrobno zanimal za njihovo delo in življenje. Z rojaki je tudi skupno kosil pri šolskih sestrah. V večernih urah si je ogledal rosarijsko mesto.

V ponedeljek, 4. februarja je v prvih jutranjih urah odpotoval proti Cordobi, kamor je prišel še istega dne. Naslednjega dne je maševal pri cordobskih jezuitih, nato je pa imel sestanek s slovenskimi duhovniki. K njemu so prihiteli tudi cordobski rojaki ter ga prisrčno pozdravili v svoji sredini. V ponedeljek 4. februarja zvečer se je odpeljal v San Esteban pod Cordobske planine, kjer deluje prof. g. dr. Rudolf Hanželič. Pri njem je Prevzvišeni ostal vse do sobote 9. februarja. Lepo vreme je izkoristil za krajše izlete v planinski svet. V soboto popoldne se je preko Capilla del Monte vrnil v Cordobo, odkoder je ob pol deveti uri zvečer odpotoval z omnibusom proti Buenos Airesu, kamor je prispel v nedeljo popoldne okoli desete ure.

Po prihodu v Bs. Aires je škof dr. Rožman prišel v Slovensko hišo na Ramon Falcón, ter je v kapeli opravil sv. mašo. Po kosilu je odšel na krajši počitek, popoldne je pa pohitel med zbrane rojake na proslavo srebrnega jubileja Duhovnega življenja. O tej prireditvi poročamo na drugem mestu.

Včeraj, v sredo 13. t. m. je pa škof dr. Gregorij Rožman odšel na obisk k rojakom v Mendoza. Tam bo v nedeljo 17. t. m. tudi birna slovenskih otrok.

V ponedeljek, 18. t. m. bo Prevzvišeni z avtomobilom odpotoval iz Mendoze na obisk k Slovcem v čilski Santiago. V Čilu bo ostal do 9. marca, nakar se bo vrnil v Buenos Aires in bo navzoč na prireditvi, ki jo njemu na čast pripravljajo slovenski otroci. Na poti ga spremlja g. direktor Orehar.

RAZSTAVI SLIKARJA B. KRAMOLCA V KANADI

Slov. akad. slikar Božidar Kramole je priredil skupno s slikarjem Juliom Griffithom razstavo svojih monotipij v Upper Canada College. Razstava je bila odprta od 25. januarja do 7. februarja 1957, ter je bila pod pokroviteljstvom Canadian Society of Graphic Art.

S samostjno razstavo se bo pa g. B. Kramole znova predstavil torontski javnosti dne 16. februarja t. l. v galeriji Picture Loan Society. Zanj je pripravil izbor svojih olj iz leta 1954-1957. Razstava bo odprta od 16. februarja do 1. marca.

Sestanek argent. škofov

Na zadnjem sestanku so argent. škofje z ozirom na razne socialne, gospodarske in politične probleme, pred katere so postavljeni argentinski verniki, sklenili, da bodo priredili posebno razstavo pod geslom "Za boljše Argentino", na kateri bo nazorno prikazano stališče kat. Cerkve na vsa gornja vprašanja.

Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki za lansko leto še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da jo nemudoma poravnajo. To lahko store osebno v upravi lista v Slovenski hiši Ramon Falcon 4158, ali pa po pošti z giro postalom ali bančnim čekom.

ARGENTINA

Notranja trenja v argentinski radikalni stranki, katere prvaki zatrjujejo, da je to večinska argentinska stranka, se nadaljujejo. Odboru te stranke za prov. Bs. Aires, ki se je uprl glavnemu odboru stranke, so se pridružili strankini odbori še v nekaterih drugih provincah. Glavni odbor je v vseh teh provincah postavil svoje komisarje z nalogo, da izvedejo preosnovo stranke. Predsednik radikalne stranke dr. Arturo Frondizi, ki je bil na strankinem kongresu v Tucumanu že določen za predsedniškega kandidata te stranke, je pa prejšnjo soboto govoril po radiu. Naglašal je, da argent. politično življenje doživlja hudo krizo, za sedanji razkol v radikalni str. pa pravi, da je trajen in nepreklicljiv. Po njegovem sta to dva svetova, ki ne gresta skupaj in je bolje, da je do ločitve prišlo sedaj, kakor pa, da bi se to zgodilo pozneje, ko bi bila stranka že na vladi. Svoje zadržanje v stranki je Frondizi zagovarjal s sličnimi dogodki v strankinem življenju v preteklosti. Končno je razvil svoj program, ki ga bo skušal izvesti, če bo izvoljen za predsednika. Dejal je tudi, da na očitke, da je fašist, nacist ali komunist, sploh ne bo odgovarjal.

Med argentinskimi železničarji je zadnje čase zopet prišlo do stavkovnega gibanja zaradi sankcij, ki jih je žel. uprava povzela proti nekemu strojevodji, ki v Bariločah po izvršenih osmih urah službe ni maral zapeljati lokomotive na določeno mesto v kurilnico. Stavkovno gibanje odnosno opravljanje službe točno po službenih predpisih se je zatem razširilo na vse žel. omrežje železnice FNG Roca. Vlada je zaradi vzdrževanja rednega prometa na tej progi mobilizirala vse žel. uslužbenstvo. Po tem dogodku se je opravljanje žel. službe strogo po določilih žel. pravilnikov raztegnilo na ostale železnice: FCNG San Martín, Belgrano, Mitre in Urquiza. Vlaki na vseh teh železnicah so začeli voziti z velikimi zamudami. Pri takem stanju stvari, je vlada mobilizirala vse železniško osebje in uslužbenstvo v vsej republiki. Po objavljeni mobilizaciji železničarjev, se je žel. promet začel normalizirati in sedanji vlaki že redno vozijo. Vse važne železniške objekte je ob proglasitvi mobilizacije zastražilo vojaštvo.

V Argentini sta se mudila predstavnika severnoameriške časopisne založbe, ki med drugim izdaja list "Chicago Tribune", Cheser Campbell in Jules Do Bois. V Buenos Airesu sta bila sprejeta pri zun. ministru, nato pa v avdienci tudi pri predsedniku republike gen. Aramburuju. Več sestankov in razgovorov sta imela tudi s predstavniki argent. tiska.

Južno od mesta San Luis so bili na površini 30.000 hektarjev veliki požari na polju. Po velikih naporih so jih zaustavili. Pri gašenju požara je sodelovala tudi vojska.

V Bs. Airesu se je te dni mudilo na obisku severnoameriško vojaško odposlanstvo na čelu v poveljnikom karibskega vojnega področja generalom poročnikom Robertom M. Montaguejem. Bilo je sprejeto pri vseh ministrih vojaških resorov, nazadje pa tudi pri predsedniku republike gen. Aramburuju.

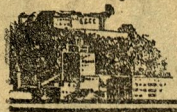
Dr. Juan T. Lewis, predsednik argent.

krščanske demokratske stranke je v radijskem govoru znova odločno nastopil proti sklepanju volilnih paktov med političnimi strankami. Za kršč. dem. stranko je znova potrdil, da bo šla na vse prihodnje volitve samostojno s svojim programom. Glede odnosov te stranke do vlade je dejal, da stranka naprav vladi ni v opoziciji. Kritizira sicer njeno delo, toda njena kritika je konstruktivna in hoče samo odstranjevati napake. Naglašal je, da stranka nosi polno odgovornost za narodno revolucijo, ne pa za delo vlade. Nastopil je odločno proti tistim, ki rušijo to vlado z raznimi konspiracijami.

V Argentino je prispela severnoameriška geofizična misija z ravnateljem observatorija Lamon na Kolumbijski univerzi dr. Maurice Eilingom. Ameriški znanstveniki bodo skupno v argentinskimi strokovnjaki za oceanografijo raziskovali oceansko globino ob južnoameriški obali.

Predstavniki politične skupine Unión Federal so na nedavni tiskovni konferenci zatrjevali, da si ta politična skupina prizadeva, da bi prišlo do ustvaritve "nacionalne fronte". Sestavljale naj bi jo vse sile, ki so "nacionalno, ljudsko in krščansko navdahnjene."

Vlada je z dekretom zakonom razdelila med province 600 milijonov pesov za pozivitev raznih javnih del.

Novice iz Slovenije

V zvezni skupščini so sprejeli zakonsko odredbo o novih plačah za državne uradnike in uslužbence, ki so sedaj razvrščeni v dvajset plačilnih razredov. Po novi uredbi so za državne uradnike plače naslednje: I. razred 23.000, II. razred 21.500, III. 20.000, IV. 19.000, V. 18.000, VI. 17.000, VII. 16.000, VIII. 14.900, IX. 14.000, X. 13.200, XI. 12.400, XII. 11.000, XIII. 11.600, XIV. 10.400, XV. 9.800, XVI. 9.200, XVII. 8.500, XVIII. 8.000, XIX. 7.600 in XX. 7.200. Po novem ima sedaj v titovini državni uradnik s srednješolsko izobrazbo mesečno plačo, ki se suče med 9 in 14.000 dinarji, kar zadošča za skromno življenje približno 10 do 12 dni v mesecu.

Komunisti doma so izdali zakonski predpis, po katerem bodo v bodoče kmetom odvzemali vse neobdelane površine zemlje ter jih bodo dali komunističnim zadrugam. Ker so komunisti kmetih hoteli spraviti v svoje zadruge med drugim tudi z vedno večjimi davki za privatna posestva, pa niso uspeli, so za njihove izdelke določali nizke cene in povrhu tega še odredili, da nobeno državno podjetje ne sme kupovati poljedelskih pridelkov ter povrtine od kmetov, ki niso v kom. zadrugi.

Na ta komunistični pritisk so kmetje odgovorili s tem, da so obdelovali samo toliko zemlje, kolikor so rabili za svojo domačo potrebo, nekaj pa še za prodajo. Precej zemljišča so pa puščali neobdelanega. Sedaj protiljudska komunistična uprava sega po tej zemlji in jo priključuje kolhoznemu svetu.

V Mariboru so v tamošnjem "zadružnem trgovskem podjetju" Drava Export-Import odkrili velike poverebe in zlorabe. Državni tožilec je dvignil obtožnico proti enajstim vodilnim osebam v tem podjetju. Med drugim je obtožen tudi biv. konzularni uslužbenec dr. Franjo Pavlin iz Beograda. Namen podjetja je bilo kupčevanje s sadjem, zelišči, zelenjavo, jajci, živino, mesnimi izdelki, gozdnimi sadeži itd. Podjetje je imelo posebno dovoljenje tudi za trgovanje v inozemstvu. Poslovanje v njem je pa bilo takšno, da ga je revizijsko poročilo označilo "za divje poslovanje", ki je privedlo do tega, da je imelo podjetje 96 milijonov dinarjev izgube. Ta izguba je privedla do prisilne uprave v podjetju, pozneje pa do njegove likvidacije. Poročila navaja tudi, da so iz tega podjetja v inozemstvo pošiljali skrajno slabo blago. N. pr. da bi pri gobah dosegli večjo težo, so enostavno ob vlažnem vremenu

odprli okna, da so se gobe navlažile in podobno.

V mariborskem okraju je za normalen šolski pouk 315 učnih moči premalo. Za najnujnejše potrebe primanjkuje 30 učiteljev in 50 profesorjev. Na gimnaziji v Mežici in v Ravnah se minulo jesen ob napovedanem času ni mogel začeti redni pouk, ker učnih mest še niso imeli zasedenih.

V Sloveniji je po zadnjih podatkih 65.581 gasilcev. Organizirani so v 1.037 društvih in 70 gasilskih zvezah. V gasilskih organizacijah je nad 25.000 mladine, zlasti na podeželju, poleg tega pa nad 10.000 žena.

Z odredbo drž. sekretariata za blagovni promet je določeno, da traja turistična sezona v primorskih krajih od 15. junija do 15. septembra, v drugih krajih pa od 1. julija do 31. avgusta.

V Novem Sadu je bil ustanovljen občni zbor Združenja za filozofijo in sociologijo. Za predsednika je bil izvoljen prof. pravno-ekonomske fakultete v Ljubljani dr. Jože Goričar.

V Ljubljani so imeli v novembru me-

Slovinci v Argentini

BUENOS AIRES
OSEBNE NOVICE

Srebrna poroka. Dne 1. februarja sta slavila srebrno poroko g. Matevž Zeleznikar in njegova žena gospa Marija, roj. Poglajen. Oba sta agilna člana organizirane slovenske protikom. skupnosti v Bs. Airesu. Čestitkam številnih prijateljev in znancev k srebrni poroki se pridružuje tudi Svoboda Slovenija s prošnjo Bogu, da bi jima naklonil še dolgo in zdravo življenje.

† Franc Sivec. Dne 13. januarja 1957 je umrl v Bs. Airesu stari slovenski naseljenec g. Franc Sivec, doma iz Vrnsa pri Kobaridu. Rajni Sivec je bil pred dvema letoma operiran. Od tedaj naprej se ni več mogel popraviti. Po hudem trpljenju je 13. I. t. l. umrl. Pogrebni sprevod na kopalnišče Flores v Bs. Airesu je dne 14. jan. 1957 vodil g. Štefan Tonkli, žalujočim sorodnikom naše soželje.

Družinska sreča. Družino g. Petra Klobovca in njegove žene ge. Ivanke, roj. Grlic v San Martinu je 1. februarja 1957 razveselil sinček, ki bo pri krstu dobil ime Ivan-Marijan. V družini g. Franceta Vitriha in njegove žene ge. Anžke, roj. Seljak v Villa Giambruno, se je prav tako rodil sinček. Srečnima družinama naše čestitke.

secu razstavo norveške grafike. O norveški umetnosti je imel predavanje ravnatelj Narodne in moderne galerije dr. Karel Dobida.

Umri so. V Ljubljani: Marija Bizjak, uslužbenka podjetja "Toplovod", s. Jerneva Levar, šolska sestra v p., Helena Mevlja, roj. Čebolin, Ludovik Peternel, šolski upravitelj v p., Apolonija dr. Divjakova, Aleksander Elsner, direktor Komunalne banke, Terezija Černe, Marija Hauptman, roj. Huber, Milan Hvala, inspektor drž. žel. v p., Jožica Zor, roj. Lang, Ivana Skalar, roj. Dular, babica v p., Mihaela Kruder in Toni Prica, roj. Janežič, soproga majorja v p. v Mestinju, Olga Novak, roj. Kancilija v Gunccljah, Justina Kurentova v Krškem, Leopold Baebler, nadučitelj v p. v Radovljici, Anton Brezar v Šenčurju, Mirko Schifferer na Dunaju, Franc Velkavrh v Vižmarjih, Ernest Pelko, industrijski poslovodja v Trbovljah, Viktor Bajec, mizarjski pomočnik v St. Vidu, Gabriela Vogelnik v Radovljici, Elizabeta Knez v Ptuj, Jože Križnik na Vrskem, Marjeta Turšič v Dražici, Jože Sever, pečar-opekar v Črnučah, Gustav Kabaj v Mariboru, Marinka Kuhar v St. Vidu, dr. Milan Ropas, zdravnik v Novem mestu, Antonija Habe, roj. Brezec v Šmartnem pri Kranju in Alojzija Artnak na Viču.

Maturirala je na učiteljsko gšč. Milica Mišič, hčerka primorskega rojaka iz San Fernanda. Ta dogodek so proslavili na domu maturantinja s prijetnim večerom, na katerega so bili povabljeni sorodniki, prijatelji in znanci Mišičeve družine. Čestitamo.

Poroka. V Trancasu pri Tucumanu sta 25. dec. 1956 stopila pri polnočnici pred oltar g. Lojze Urbanč iz Lanusa in gšč. Anica Pirc iz Leskovca pri Krškem, ki je prišla v Argentino 18. dec. 1956. Mladi par je poročil ženinov brat č. g. Janez Urbanč, župnik v Trancasu. Nadalje so sklenili zakonsko zvezo g. Rob Kurrik in gšč. Minka Pustavrh ter g. Ivan Kruder in gšč. Jožica Eichholzer. V soboto dne 9. februarja t. l. je pa bila prva poroka v kapeli Marije Pomagaj v Slovenski hiši v ulici Ramon Falcón. Poročila sta še g. Rajmund Verderi in gšč. Irena Potočnik, hčerka g. Vilija Potočnika, lastnika damskega frizerskega salona "Vena" v Buenos Airesu. Mladi par je poročil g. Lado Lenček, C.M., za prič. sta mu pa bila: nevesti njej oče g. Vili Potočnik, ženinu pa njegova mati Felisa Sixto de Verderi. Novoporočencem ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

† JOŽE PENKO

Iz Cordobe smo dobili kratko sporočilo: 31. januarja je umrl Jože Penko. Pokopali smo ga 1. februarja.

Rajni Jože Penko je bil zanimiv človek. Po naravi zelo nadarjen in sposoben. Med poštari doma je bil znan organizator. Dolga leta je vodil stanovsko organizacijo nižjih poštnih uslužbenecv. Bila je v Sloveniji tako vzorno izpeljana, da je služila za vzgled enakim združenjem v ostalih pokrajinah države. Za zboljšanje socialnega položaja nižjih poštnih uslužbenecv je neumorno delal. Veliko je zanje storil, veliko zanje dosegel. Zato je užival njihovo polno zaupanje.

Po rodu je bil Notranjec. Rodil se je 14. marca 1882. Življenska pot ga je že v mladosti zanesla na Dunaj, kjer je dobil namestitev pri poštni upravi, v večernih urah pa je imel v gledališču tudi službo kot pregledovalec vstopnic. Sredi nemškega okolja je ostal narodno zaveden. Že v dunajskih letih je spoznal naše velike politične moze, zlasti pok. dr. J. Ev. Kreka in dr. Antona Korošca. Že tedaj je pripadal Slovenski ljudski stranki. Njenim načelom je ostal zvest do svoje smrti.

Leta 1918. se je vrnil v domovino ter nastopil službo kot nižji poštni uslužbenec na poštnem ravnateljstvu v Ljubljani. V tej službi je ostal vsa predvojna in medvojna leta.

Po prihodu v Ljubljano se je takoj začel udeleževati kot organizator nižjih poštnih uslužbenecv, politično pa v Slov. ljudski stranki, v njenih ljubljanskih krajevnih odborih. Ker je užival veliko zaupanje med poštarji, je bilo njegovo delo v stranki zelo dragoceno in je veliko storil tudi on, da se je Slov. ljudska stranka tudi v Ljubljani vedno bolj širila v vse plasti prebivalstva ter je v zadnjih letih tudi tu postala slovenska večinska stranka. Med ljubljanci je bil znan tudi po raznih dobroduelnih prireditvah, ki so jih imeli poštarji, in nazadnje tudi po godbi na pihala nižjih poštnih uslužbenecv, katero je z vso vno pomagal ustanoviti.

Za Bežigradom v Ljubljani je vneto pomagal tedanjemu župniku č. g. p. Kazimirju Zakrajčku pri graditvi nove cerkve Sv. Cirila in Metoda. Pod županom dr. Jurijem Adleščičem je bil v zadnjih predvojnih letih občinski svetovalec na ljubljanski občini.

BARILOCHE

V Bariloche smo prejeli Dinkotov telegram, s katerim se javlja iz Base Belgrano v Wedellovem morju.

V družini Franceta Jermana in Lučke, roj. Kralj, se je rodil sinček, ki je dobil ime Marko. V. A.

Vsak teden ena

To vince je za rajžo...

To vince je za rajžo, nam fantom na korajžo. Oj vinček, vinček, vinček moj, ti rajžal boš z meno!

Poprej ko ga popiješ, se mu lepo odkriješ: Zahvalno ljubga Jezusa, ki nam ga piti da!

Med komunistično revolucijo je bil odločno na protikomunistični strani. Zato so ga komunisti po prevzemu oblasti v Ljubljani leta 1945 takoj zaprli, sredi decembra istega leta pa sredi najhujše zime z ženo go Alojzijo, roj. Dunajčan-ko, pognali čez mejo na Koroško. Begunska leta je preživel v taborišču Trefling pri Spittalu, odkoder je leta 1948. emigriral v Argentino. V Bs. Aires je prišel 27. dec. 1948.

V novi deželi je dobil prvo namestitev na veliki pristavi "La Liebre" v mestu Hornos. Od tu se je leta 1951 preselil na drugo tako pristavo v mesto Rabanos pod Kordobske planine. Zaradi zhrabljanega zdravja je pa rajnega Penka in njegovo ženo prevzelo leta 1952 v vso oskrbo zavetišče v mestu Cordoba. Tu je živel vse do svoje smrti.

Bolehal je dalj časa za boleznijo na mehurju. Operirati bi ga bili morali, pa je prej umrl. Pri polni zavesti je uredil vse svoje račune z Bogom. Versko tolažbo mu je nudil kaplan bolnice "Transito", č. g. Anton Grčman, zadnje trenutke v življenju pa kaplan zavetišča. Dobro spravljen z Bogom je umrl 31. januarja 1957. ob šestih zjutraj.

Pogreb je bil na prvi petek dne 1. februarja 1957 na pokopališču San Vicente. Kdor od kordobskih rojakov je le mogel, se ga je udeležil. Tako g. prof. Roman Pavločič z vso družino, g. dr. Janko Jazbec in drugi. Pogrebni sprevod sta vodila č. gg. Anton Grčman in prof. Franc Levstek. Kordobski rojaki so dali rajnemu Jožetu Penku, ki je bil do zadnjih dni svojega življenja mladostno zainteresiran za politične in sploh vse dogodke, ki bi mogli kakorkoli vplivati na usodo slovenskega naroda, v grob slovenski šopek. Sedaj počiva njegovo truplo v grobu, ki je samo 30 m oddaljen od drugega slovenskega groba na kordobskem pokopališču, od groba pok. Srečka Gaserja.

Slovenski protikomunistični emigranti bodo zaslužnega, slovenskega moža ohranili v zvestem spominu. Naj počiva v miru! Hudo prizadeti pokojnikov ženi gospe Alojziji naše iskreno sožalje.

ZBORNİK - KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1957 VZBUJA OBCUDOVANJE PRI VSEH, KI SO GA BRALI DOSLEJ.

Dr. MIHA KREK

S POTI PO EVROPI

Belgija

V Belgiji sem šel najprej poiskat č. g. Vinka Žaklja v Liege-u. V skupni hiši stanujejo misijonski duhovniki za razne narodnosti: Ukrajinec, Nemeč, Poljak, in ne vem, koliko jih je še. V mestu, še več pa v okolici, so slovenski in hrvaški naseljenici. G. Žakelj opravlja dušno pastirstvo za obe, urejuje in izdaja poseben "župnijski list" za obe. Trdo je bilo, ko je začel. Povojni čas. Pred njim naši ljudje niso imeli duhovnika. Pri prireditvi Društva Sv. Barbare v Eisdenu sem pa mogel pozdraviti še celo vrsto naših prijateljev. Bil je tam č. g. Reven, ki misijonari v okolici Charleroi med rudarji iz Slovenije in Beneške Slovenije. Za Beneške Slovence izdaja poseben listič v njihovem narečju. Prišel je č. g. Vinko Flek iz Limburga v Holandiji, prišli so zastopniki naših naselbin od povsod iz Belgije, severne Francije in Holandije. Slovenska pesem, nastopi mladine in otrok, igra in prijateljska zabava, vse se je zlilo v izredno prijeten slovenski popoldan in večer. Človek pri takih prilikah vidi stvari, ki mislimo, da jih ni. Recimo: Kako naj pride kdaj iz spomina podoba slovenskega pevovodje društva Sv. Barbare? Rudar je. Sedaj že v pokouju, torej priletan mož. Samouk v petju in glasbi. Pa vse življenje, kar je v Belgiji, poleg vsega svojega dela in težav in skrbi, uči in vodi slovensko petje. Pri tej priložnosti je nastopil njegov novi zbor mladine, v Belgiji rojene, ki jo je samo slovenska pesem še privabila, v društvo in s pesmijo ostajajo ti fantje in dekleta še Slovenci. Ti mladi ljudje vedo, da jih njihov pevovodja uči

(3)

samo iz neizrečeno velike ljubezni: Vsa pljuča ima okamenela od jamskega prahu, pa poje in poje.

Rudarske slovenske naselbine v zapadni in severni Franciji, Belgiji, Nizozemski in zapadni Nemčiji so skupina slovenskih naseljenecv zase. To so naši rudarji v zapadni Evropi. Vsi živijo v približno enakih razmerah, se bore z istimi težavami in imajo zelo podobne potrebe. Ta skupina slovenskega izseljenstva zelo čuti, da je odrezana od domovine in vsakega središča. Gospodarsko ni toliko močna, da bi sama zase mogla oskrbeti, kar bi bilo za narodno kulturo med temi ljudmi treba. Razumljivo je, da je od tod izšla pobuda, naj bi se osnovala Izseljenska Zveza. V njej naj bi organizacije teh slovenskih rudarjev, ki nečloveško zveze in naslonitve na komuniste v Jugoslaviji, imele svoje središče in oporo.

V Rimu

V Rimu sem znan, vsaj mislil sem, da sem poznal to prelepo mesto, kjer sem preživel leta. Pa se je v teh minulih letih (11) veliko spremenilo. Promet je tam sedaj skoro tako močan kot v ameriških velikih mestih. Malo slovensko središče na Via dei Colli, nekaj slovenski izseljenjski dom poleg hiše slovenskih šolskih sester, je pa še prav tako kot je bilo pred enajstimi leti. Brž sem bil srečel starih dragih znancev in prijateljev. Kakih štirideset naših duhovnikov je potaknjenih po raznih zavodih, učilnicah in samostanih v Rimu in prenekatere se odlično udeležujejo. Okrog sto slovenskih deklet iz primorskih krajev služi v Rimu, družin naših pa je komaj par. V slovenski izseljenjski pisarni sva z

Dr. Robičem govorila o težavah slovenskih beguncev, ki jih je v Italiji sedaj več kot pred dvema letoma ali celo tremi in nevzdržema prihajajo novi. Italijanske oblasti ne vračajo več, če ni res očitno, da begunec ni šel v svet iz čisto osebnih razlogov, ki nimajo nobene zveze s komunističnim pritiskom in preganjanjem v Jugoslaviji. Razmere po italijanskih taboriščih niso dobre, pa vendar boljše, kot so bile in vsaj znosne. Msgr. Landi, zastopnik ameriške NCWC je z Dr. Robičem, zastopnikom naše LIGE, obiskal taborišča, odkoder je bilo največ pritožb in najhujši nedostatkoli so bili popravljivi. V osebnem razgovoru je Msgr. Landi pokazal veliko zanimanje za naše begunce in točno poznavanje njihovega stanja. V vseh stvareh, ki sva se jih dotaknila, je simpatično sprejel naše stališče in vedel pot k rešitvi. Hudo je, da v taboriščih severne Italije nimamo nikogar, ki bi imel nekako neposredno stalno skrb nad našimi. Tja pridejo ljudje preko meje od doma. Ne znajo tujih jezikov in si ne znajo pomagati v tuji deželi. Nekateri druge narodnosti so mogle poslati tja svoje zastopnike, ki so stalno ali vsaj v bližini teh taborišč ali pa jih iz Trsta redno tedensko obiskujejo, Slovenci pa nimamo nikogar za ta posel, čeprav je naša skupina v taboriščih razmeroma najmočnejša. Tako v Rimu kot v Trstu smo v razgovorih iskali rešitve.

Tri dni, kar sem bil v Rimu, je bilo kot iz škafo. Treba je bilo hiteti do obiska do obiska, da sem opravil najvažnejše. Z Markom Kranjcem, ki me je vodil in spremljal, sva bila mokra dopolne in popoldne. Če bi ne bila častita Mati Terezija tako zelo skrbela za nas, bi se bil tiste dni temeljito prehladil. Bog ji povrni veliko dobroto.

V Trstu in Gorici

V Torinu smo se videli z nekaterimi odličnimi salezijanci, ki so učitelji v centralnem salezijanskem semenišču. V Milanu sva se pogovorila s prijateljem Dr. Vauhnikom. Še isti večer sem potem odhitel proti Trstu. Ne vem ali je tam prevladoval občutek veselja, da sem tako blizu doma, ali bolečina, da sem izgnanec po sili razmer. Le to vem, da je obojega bilo kar v občutni meri, ko sem nekaj pred Trstom na mali postaji videl spet prvi jugoslovanski vlak. Samo par vagonov je bilo in v njih tu in tam kak človek. Revno je vse izgledalo, a vendar so črke JDŽ nedvomno povedale, kako blizu doma sem. Trst je lep, čist in živ. Ne bi mogel reči, da sem opazil kaka znamenja gospodarske stiske, čeprav so mi rekli, da se nazadovanje hudo pozna, odkar je odšla zapadna zavezniška vojaška uprava. Zdelo se mi je pa, da ima sedaj Trst bolj italijansko zunanost kot pred drugo svetovno vojno. Informacije, ki sem jih dobil, deloma to potrjujejo. Precej starih tržaških Slovencev, Italijanov in Furlanov se je izselilo iz mesta, deloma drugam v Italijo, deloma po svetu. V Trst so prišli ljudje iz juga Italije in pa Italijani iz jugoslovanskih delov Istre, otokov Primorja in Dalmacije, ki so pribežali čez mejo. Iz političnih namenov jih italijanska državna uprava zadržuje prav v Trstu in neposredni okolici, da vzdržuje skrajno nacionalistično razpoloženje. Na drugi strani z nastopi in uspehi naših ljudi, mislim, da nihče ne more biti zadovoljen. Meni se zdi, da so šibe, ki so teple Slovence v tujini v tem stoletju najhujše preteple in najbolj razteple Slovence v Trstu in na Tržaškem. Mislim na zlom narodne in politične zavednosti. Ni dvoma, da veli-

ka večina Slovencev v Trstu in okolici voli in glasuje s komunisti in sopotniškimi strankami: Niti ne s titovskimi komunisti, ampak z italijanskimi vidaljevci in drugimi italijanskimi rdečkarji. Kljub izredno lepim uspehom na prosvetnem polju, kljub številnim vzgojnim organizacijam in prireditvam, kljub našemu tisku in listom množice, ki so še pred prvo svetovno vojno in po njej bile narodno zavedne, sedaj kopne. Manjša se številno vernikov pri slovenskih službah božjih, pada število otrok v tistih par šolah, kar jih Slovenci še imajo. Tem bolj je občudovanja vredna mala skupina slovenskih narodnjakov in demokratov, ki v teh razmerah drži kot dren in poštrevostno goji novo rast. Narodnostna napetost se je tiste dni prav posebno čutila. Rekli so mi prijatelji, da ni prav nič dvoma, da če bi še kaj podobnega zgodilo v Jugoslaviji, kot se je na Madžarskem, bi Italija pograbila prvi trenutek in "šla iskat svojo Istro in mejo iz leta 1914", če ne še kaj več. Ko sem podvomil nad takimi trditvami, so mi zagotavljali, da bi se to v vsakem slučaju zgodilo, pa naj bi nastopila redna vojska ali pa, če to ne bi bilo mogoče in pripravno "kak D'Anunzio di Fiume" s svojimi prostovoljci. Naj bo že kakorkoli, gotovo je italijanski šovinizem danes v Trstu izredno goreč in oholo zadržan, da ima tam komunistično svojo najbolj razpihanih in plamtčih ognjišč svojega podtalnega rovarjenja in eno svojih najmočnejših javnih organizacij v Evropi. Junaki in mojstri so demokratični in katoliški Slovenci, ki v teh razmerah še drže in uspešno odbijajo navale z vseh strani s praznimi rokami. Malo, prekaljeno jedro je tam in nekaj nežnih začetkov narodno obnovitvenega dela.

SLOVENCI PO SVETU

AVSTRALIJA
S skupino slovenskih rojakov je pred šestimi leti prišla v Avstralijo tudi družina Jožefa in Marije Copot, doma iz okolice Ljutomera. Družina je imela šest otrok. Naselila se je v mestu Maitland. Letos v začetku januarja jo je zadela huda nesreča.

KANADA
Vse naročnike v Kanadi prav lepo prosimo, da čimprej poravnajo zaostalo naročnino Svobodne Slovenije, kakor tudi naročnino za tekoče leto. Naročnino sprejema zastopnik Svobodne Slovenije g. Janez Mubič, 644 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

dekletom iskreno zahvalil za njihov lep nastop, ki je močno ugajal vsem gostom. USA
Naročnike Svobodne Slovenije v USA prosimo naj plačajo zaostalo naročnino, kakor naročnino za leto 1957 na naslov League of C.S.A. 238 E. 19th St. New York 3, N. Y.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI
Slovenska beseda, kulturna revija. Štev. 7-10. Avgust-December 1956. Vsa številka je posvečena "zeleni štajerski" ob 500 letnici smrti zadnjega celjskega grofa Ulrika II in ob 15. letnici nacističnega divjanja po Spodnji Štajerski.

Argentina namerava kupiti 250 lokomotiv za modernizacijo svojega železniškega omrežja. Sto jih je že naročila preteklo leto, zdaj jih bo še 150 v okviru kredita pri Exim-Banki. Zadnje bodo dobavile ZDA, prav kakor tračnice, tovarne, signalne naprave. Zato bodo sprva porabili 51 od 100 milijonov odobrenega kredita.

Katoliški misijoni. Januar - februar 1957. Vsečina: Luč v temi (dr. Ignacij Lenček); Za tebe, sveti oče (Vladimir Kos); Baragovo misijonišče v Lanusu; VI. Misijonska včetombola; Misijonski pozdrav nadpastirju (td); Rim, Atene, Nairobi in nazaj (dr. Jezernik); Siam ali Thailand (M. Ksaverija Pire); Novice iz Bangkoka (M. Franciška Novak); Tiha tožba (Vladimir Kos); Nekaj pravil za bonce; Sprebrnjenje protestant-

Svejim rojakom sporočam, da sem preselil svojo krojaško delavnico v LOMAS DEL MIRADOR Cerrito 2403 - Ramos Mejia. Dohod s kolektivom št. 2. s postaje Ramos Mejia do višine 2400 Avenida San Martin. Se priporoča. Vlado Telič

ESLOVENIA LIBRE
Redacción y Administración: Ramón Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina
FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 527777

O tem žalostnem pogrebu pišejo avstralske "Mislj" tole: "Malo katero oko je ostalo suho, ko so se rakve spuščale navzdol. Vse je občudovalo starše, zlasti mater Marijo, ki je vsa vdana v božjo voljo stala tam kot zares "močna žena" in izročala svoje malčke nesusom. Bila je živ zgled vsem, kaj pomeni človeku globoka vera v Boga v času bridkosti. Kakor smo iz srca sočustvovali z družino, smo ji nehote obenem čestitali, da je znala s tako notranjo močjo sprejeti tragedijo, kakršne po izjavah Avstralcev samih ta dežela ne pomni. Seveda je že veliko ljudi, tudi otrok, utonilo na tem kontinentu, toda, da bi kar štirje iz ene same družine v eni sami uri izginili pod vodo, kaj takega ni bilo slišati."

O tej veliki nesreči slov. družine v Avstraliji je pisalo vse avstralsko časopisje ter objavljalo tudi sliko tako hudo prizadetih staršev in njihovih otrok.

V Sydneyju so se poročili: Adrijan Živic iz Mirna pri Gorici in Štefanija Abram iz Komna; Jože Zabar iz Senice in Magda Kostova iz Makedonije; Ivan Kašnik iz Križevcev in Vera Butinar iz Pregarjev; Viktor Munič iz Sel pri Volčah in Ana Ziganje iz Isole; Rudolf Čadež iz Vipolže pri Gorici in Dorothy Triggs iz Sydneyja; Robert Mrsnik iz Ilirske Bistrice in Gwendoline Musgrove iz Ellalonga; Jože Benčina iz Žirja in Barbara Lavrenčič iz Vipave; Leopold Cimprič iz Kočevske reke in Erminija Trobec iz Dolnjega vremenja; Janez Kirn iz Zagorja in Draga Kreševič iz Podgrada; Franc Počkaj iz Slivja in Marija Kalc iz Bazovice; Ivan Urbas iz Raketa in Marija Poklar iz Ilirske Bistrice.

NAKUP - PRODAJA
hiš - stanovanj - stavbišč - posestev - trg. in ind. podjetij
Posojila - Udeležbe - Družabništva
Reclitetna pisarna
Janko Žirovnik
Martillero Público Nacional
URUGUAY 955 - 1° piso DORREGO 2645 - 1° D
T. E. 41-2217, 44-2967 Capital T. E. 71-1223

mladino, da pristopi v Društvo Slovencev in nam s tem pomaga utrjevati slovensko zavest pri novem uru. Društvo Slovencev

OBVESTILA
V nedeljo 17. februarja bo občni zbor Dekl. mladinskega doma v kolegiju Maria Mazarello in Moronu. Začetek ob pol desetih uri s sv. mašo. Vsa dekleta vljudo vabljena. Odbor.

Društvo Slovenska vas v Lanusu bo imelo svoj rodni občni zbor dne 10. marca ob pol peti uri popoldne v društveni dvorani. Prosimo za polnoštevilno in točno udeležbo. Odbor.

VIII. redni letni občni zbor Slovenske Fantovske Zveze bo v nedeljo, dne 3. marca 1957, ob 16 h popoldne na Pristavi v Moronu. Za vse člane je udeležba obvezna. Opozorjamo na točnost. Odbor.

Sociedad de Fomento, Villa Eslovena sporoča, da se bo njen 3. redni občni zbor vršil v nedeljo 24. februarja 1957 ob 10.30 uri v Slovenskem Domu. Vsi člani vlnudne vabljene. Odbor.

Zlet Družabne pravde v Tigre na otok Hiawatha bo v nedeljo 17. februarja ob vsakem vremenu. Odhod iz pristanišča v Tigrah točno ob desetih uri z lastnim motornim čolnom. Pri sv. maši naj bo vsakdo že prej. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno. Vabi vse rojake. Družabna pravda.

OB VSAKEM VREMENU BO V SOBOTO, 16. FEBRUARJA ZVEČER DRUŽABNA PRIREDITEV SLOVENSKE BESEDE
v Santos Lugares, ulica Patricios 457

JAVNI NOTAR
Francisco Raul Cascante
Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

FRANC WERFEL - Prevedel: KAREL MAUSER (23)

PESEM O BERNARDKI

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main
"Kot javni tožilec nemara boljše poznane naše ljudstvo kot vi, gospodje. Cesar vlada absolutno po ex-lex stanju, ki mu ga nudi Súrete Nationale. Toda Francozi smo anarhisti. Če se hočemo ogniti vladajoči avtoriteti, nam je vsako sredstvo dovolj dobro. Socializem, republikanizem, Toda to je že dolgočasno. Poskusimo torej še z misticizmom... No, tu je doktor... Kje tičite, Duzous?"
Zdravnik danes pomenljivo sleče plašč in ga obesi na obešalnik. Nato sede k mizi, toda ne tako brž kot po navadi. Ni videti najboljšje volje. Vital Dutour takoj zgrabi za kost:
"Ste napravili preiskavo?"
"V kolikor je bilo mogoče," je monoton priznal Dozous.
"V rezultat?"
"Rezultat ni ravno preveč vzpodbuden."
"Ste morda dognali duševno bolezen v kliničnem smislu?"
"Mislim, da dekle ni nič bolj neumno kot vi ali jaz, gospod."
"Potlej torej vara?"
"Nimam niti najmanjšega dokaza za to domnevo."
"Potlej moram domnevati, spoštovani doktor, da tudi vi pripadate ljudem, ki verujejo v čudeže."
"Oh, sveta Devica," klikne Duran in presenečen ploskne z rokami. Dozous se nalahno prikloni proti javnemu tožilcu.
"Moje ime je Dozous, sotrudnik sem "Courriera Médicala", dopisnik učenih

skalni vdolbini. Ti pokloni so napravili name smešen in obenem ganljiv vtis, ker so bili usmerjeni naravnost v prazen nič. Bernardka je držala v roki svoj rožni venec, zdelo pa se je, da ga ni molila. Že po kratkem času je prišlo na njen obraz tisto spremenjenje, o katerem so pripovedovali. Jasno je pričalo, da deklica spet vidi prikazen v votlini..."
Zdaj je Jacomet nejeverno hrknil. Toda Dozous se pri svojem brezbarvnem branju ni dal motiti.
"...Skoraj bi človek rekel, da vidi, kar otrok vidi. To je bilo pozdravljanje in odzdravljanje, veseli nasmehi in zakmaknjeno molčanje, pritrđilno kimanje in vse s tako življenjsko resničnostjo, da bi jo zmogel komaj najboljši igralec. Počas so postala otrokova lica blede kakor bel marmor in koža se je tako vidno napela, da je bilo na sencih jasno opaziti obliko lobanje, podobno spremembo Lurgora sem mogel opaziti pri phtisikerih, ki so bili v zadnjem stadiju. Zdelo se je, da je nastopilo tisto mesmerisrtno stanje, ki ga po novem imenujejo trance. Sklonil sem se k pacientinji, da bi začel s preiskavo. Najprej sem jo prijel za roko, da bi čutil pulz žile v zapestju. Bil je kar normalen, komaj lahno frekventen. Naštel sem šestinosedeset udarcev na minuto. Tudi krvni pritisk, v kolikor sem ga mogel otipati, ni kazal, da bi bil večji ali manjši, kar se pri močni možganski anemiji takoj pokaže, četudi si omdislimo slab in šibak pulz. Bledica lic in povečana napetost kože na obrazu torej ni bila posledica močnejše motnje v krvnem obtoku. V Montpellieru sem šestokrat opazoval kateleptike med napadom. Vedno sem dognal, da je pri tem udele-

ke; Z misijonarji v Belg. Kongu (M. Kerševan); Makao, matica misijonov (D. Pokorn); G. Majcen v novem delokrogu; Kristusova oporoka (N. Jelčnik); Prošnja za misijonarje (Severin šali); O narodih in ljudstvih v misijonskih deželah - Indija; Smo poučeni o Baragi?; Zahvala Baragi; Trije Baragovi molčeči glasniki v Marquettu (dr. Franc Jaklič); Iz pisem slov. misijonarjev; Pismo misijonarke otrokom; Pismo iz Jeruzalema; Po misijonskem svetu; Kdo bo plačal (Herman Haeck); Misijonski duhovni šopek; Kraljestvo božje; Darovi za misijone. Naslovno stran je narisal France Gorše iz USA. Fotografija pa prikazuje misijonarja pri pridigi.

Nekaj iz gospodarstkega življenja

Argentina namerava kupiti 250 lokomotiv za modernizacijo svojega železniškega omrežja. Sto jih je že naročila preteklo leto, zdaj jih bo še 150 v okviru kredita pri Exim-Banki. Zadnje bodo dobavile ZDA, prav kakor tračnice, tovarne, signalne naprave. Zato bodo sprva porabili 51 od 100 milijonov odobrenega kredita. Material bo dobavljen v jeseni 1957. Skupna amer. in arg. komisija je preštudirala arg. finančni položaj in ugotovila, da Arg. prav lahko povrne 100 milijonski kredit. Ker banka financira le za 80%, 20% pa proizvajalci, je zaenkrat izbrabeno še 37 milijonov kredita. Študirajo pa tudi nakup 2 vlačilcev, kakor tudi drugih naprav za modernizacijo pristanišč in letališč ter poljedelskih strojev. V kratkem bo potovala v ZDA lo najboljših arg. inženirjev, da prouče tankajšnji železniški sistem in nato izdelajo načrte za obnovo argentinskega.

Italjanski poslanik v Washingtonu Manlio Brosio je izjavil, da je nevarnost zmanjšanja italijanskih dolarskih rezerv, če bi petrolejska kriza na Srednjem Vzhodu še dolgo trajala. Zato je Italija omejila uporabo petroleja za 15%.

Društveni glasnik
Prosimo vsa slovenska dekleta in fante, ki so v službah, naj nam pomagajo ohranjevati slovenstvo v tujini in vzgojiti novo slovensko generacijo, ki se je rodila v tujini, v slovenskem in krščanskem duhu. To pa morejo poleg staršev opraviti edinole šolski tečaji, ki jih vzdržuje Društvo Slovencev. Za te tečaje pa so, na razpolago prema hna denarna sredstva. Zato vabimo slovensko

Darilni paketi iz Trsta "CITRUS"
v težini od 5 do 100 kg brez plačila carine prispejo v roku od 25 dni. Prav tako pošilja kolesa, radio-aparate in šivalne stroje. Zahtevajte cenike in informacije. Glavni zastopnik OTON FRESL, Buenos Aires Maipú 735/L T. E. 31 - 5142

žen ves živčni sistem in z njim vred tudi pulz in krvni pritisk. Pri Bernardki Soubirous je težko ugotoviti bolezen v živčnem sistemu, bodisi katelepsijo bodisi hysterijo. Da bi se o tem še boljše prepričal, sem preiskal, kakor sem le dobro mogel, tudi očesne reflekse. Tudi pri njih nisem odkril nobene anomalije. Zernice so bile nekoliko povečane, šarenica stisnjena, očesna belina bleščeča in vlažna. To pa je pri vsakem človeku, ki je z vsvo močjo usmerjen na določen cilj. Trance, v katerem se je Bernardka nahajala, je bil videti bolj kot prenapeta pozornost kakor pa izguba zavesti. V rokah je držala gorečo svečo. Bilo je precej vetrovno. Včasih je sunek vetra, ki je pihal od Gave, ugasnil plamen. Vsa-kočrat je to takoj zapazila in pomolila svečo nazaj, da so jo ji znova zažgali. Pri tem ni obrnila obraza od skalnate stene. Med tem, ko sem jo preiskoval, sem imel vtis, da pacientka natančno ve, kaj se z njo godi..."
"Tudi jaz imam vtis, da ona natančno ve, kaj se godi," pripomni Dutour, toda Dozous ga ni imel k mari, temveč je nadaljeval:
"...Šele potlej, ko sem jaz končal, je vstala in napravila nekaj korakov preko proda proti votlini. Ker sem stal blizu, sem razločno slišal, kako se ji je dvakrat utrgal iz prsi zažegnjeni "da". Ko se je nato spet obrnila k nam, je bil izraz njenega obličja docela spremenjen. Če je doslej izražal neko otrplo veselost, je sedaj nosil tragično masko bolečin in žalosti. Velike solze so ji tekle po licih... Nekaj minut za tem je bilo videti, da je prikazen izgubila, Bernardka, ki je spet dobila barvo, je to sama naznačila. Vprašal sem jo: "Zakaj si prej jo-